

Írta:

A világ Afrikára figyel, de egy kissé pontosítva, inkább a a Dél-afrikai Köztársaságra fókuszál. Lévén, hogy ott rendezik a 19. labdarúgó-világbajnokságot. Egy olyan országban, amelyik a földrész messze leggazdagabb állama. Mégis, némileg ellentmondásos terület, hiszen egykor „élen” járt az emberi fajok megkülönböztetésben. Magáról az országról dr. Tarrósy Istvánt, a PTE egyetemi adjunktusát, Afrika-kutatót kérdeztük, aki egyébként már „megkapta” az Afrika-kórt, vagyis nagyon kedveli, elfogult a fekete-kontinens iránt.

– Különleges országról van szó – bocsátotta előre PTE Afrika Kutatóközpont titkára. – Elég, ha csak annyit mondom, összesen tizenegy államilag elismert nyelv létezik a területükön. Vagyis már az is érdekes, miképpen értenek szót egymással. Nem véletlenül ragadt rájuk a Szivárvány Nemzet elnevezés, ami jól tükrözi a viszonyokat.

– Gyakran hallottunk a faji megkülönböztetésről, ami sokáig áthatotta Dél-Afrikát, aztán az a rendszer is ledőlt.

– Az apartheid – magyarul talán a kirekesztés szó rá a legjobb –, a hetvenes években csúcspontot ért el. Hasonló ez, mint nálunk kicsiben az, amikor a romák szegregációjáról beszélünk. Csakhogy, ott sokkal szervezettebb formában öltött testet. A gazdag fehérek a gazdasági hatalom megszerzésével úgy gondolták, magukat felülhelyezik a társadalom többségével szemben. Ez persze feszültségekhez vezetett. Sőt, bár a fajüldöző rendszer már a múlté, máig ható következményei vannak.

– A FIFA nem vállalt nagy kockázatot, amikor mégis Dél-Afrika kapta a rendezés jogát?

– Mindenképpen volt ebben egy jelentős veszély. Hiszen a lakosság egy tetemes része hatalmas szegénységben, bádoggvárosokban él. Ez egyrészt rossz fényt vethet rájuk, ha a világ szembesül a tényekkel. Másrészt viszont, a fejlettségük ellenére a közbiztonsággal nem dicsekedhetnek. Vagyis, a turisták, szurkolók bizonyos veszélyeknek vannak kitéve. Persze, mindez akár Magyarországra is igaz lehet annyiban, hogy nálunk is vannak olyan városrészek, ahol éjszaka mindenkinek meg kell fontolnia, ha egyedül sétálgat.

– Vagyis alkalmazkodni kell a helyi viszonyokhoz?

– Más világ, más kultúra. Egyrészt, ez európai mércével elképzelt demokráciát hiba lenne rájuk kényszeríteni. Bizonyos dolgok csak innen tűnnek egyszerűnek, mások meg bonyolultnak. Ottani fejjel, a történelmi viszonyokat elfogadva más dolgok kapnak hangsúlyt. Emellett persze figyelembe kell venni, hogy mondjuk hivalkodó aranyakkal, értékes karórákkal nem „illik” a mellékutcák zugaiban sétálgatni.

– Mindez azért elgondolkodtató, ha valaki úti céljaként választja Afrika déli csücskét!

– Számos dolog még a gyarmati világba visszanyúló gyökerekből táplálkozik. Az afrikai típusú

Írta:

---

fejlődési mintát nem lehet, vagy nehéz bármivel párhuzamba állítani. A közigazgatás, a rendfenntartás megoldása nem kis feladat. Elég, ha arra utalok, régebben az elnyomók közül kerültek ki a rendőrök is. Ezt a feladatot fokozatosan veszi át a többség, bizonyos kvóták alapján. Olyanok kapták ezt a nehéz örökséget, akiket a sajátjaiknak is el kell fogadniuk. Ami másfél évtizede elképzelhetetlen lett volna. A sebek lassan gyógyulnak, a gondolkodásmód átformálása hosszabb időt vesz igénybe, mint ameddig egy rossz rendszer uralkodott.